

เทศน์เช้า วันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๙

พระอาจารย์สงบ มนสฺสนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขาว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมะ วันนี้เป็นวันเข้าพรรษา เดียววันนี้พระจะอธิษฐานพรรษา

เวลาเข้าพรรษา ประเพณีวัฒนธรรมของเราไง ถวายเทียนพรรษาๆ เอาไว้ให้พระมีการศึกษา ดูหนังสือ แต่พระกรรมฐานๆ เขาไปตั้งไว้บนหัวทางจงกรม เอาไว้แสงสว่างเพื่อการเดินจงกรม นั่งสมาธิภาวนา

เหมือนชาวไร่ชาวนาไง มั่นหน้าการทำเกษตรกรรม เขาก็ทำนาของเขา

นี่เหมือนกัน พระเราเข้าพรรษาๆ ผ้าอาบน้ำฝนๆ เพราะอะไร เพราะมันหน้าฝนไง ผ้าอาบน้ำฝนเกิดจากนางวิสาขาไปวัดๆ เห็นพระเปลือยกายอาบน้ำฝน เพราะนางวิสาขาเป็นพระโสดาบัน ไม่แตกตื่นเรื่องอย่างนี้ เพราะเขารู้ถึงกรรมและวินัย แต่ไปขอองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าว่าของอย่างนั้นมันอุจาดกับประชาชนที่เขาเป็นทางโลกไง ฉะนั้น ถึงขออนุญาตถวายผ้าอาบน้ำฝน

สิ่งใดที่ทำๆ กันอยู่นี้มันมีคนขออนุญาตองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถึงอนุญาตไง บัญญัติอนุญาตให้ภิกษุได้รับสิ่งนี้ได้ ถ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่อนุญาต เรารับไม่ได้ มันรับไม่ได้เพราะอะไร เพราะมันกล่าวต่อพุทธพจน์ไง

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่ได้บัญญัติไว้ในบัญญัติ เราบัญญัติ เราคิดของเราเองไง เราคิดของเราเอง เราคิดแต่ตามความพอใจของเรา แต่ถ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านมองถึงความจำเป็น บริษัท ๔ เวลามันมีความจำเป็นต้องมีปัจจัย ๔ เพื่อดำรงชีวิต

พระ ถ้าพระปฏิบัติขึ้นมา เลี้ยงชีพด้วยปลีแข้ง การถือธุดงค์วัตรเพื่อตัดความปليโพทกังวล ได้อย่างไร เอาอย่างนั้น เอาตามมีตามได้ แล้วมันอยู่ที่วาสนาของคน

พระอุปัชฌาย์ ทุกองค์จะเจออย่างนี้ เวลาอุปัชฌาย์ไปแล้วบิณฑบาตไม่ได้อะไรเลย เราเจอมาบ่อย ฉันทม แต่ไม่มีความตกอกตกใจใดๆ ทั้งสิ้น เพราะครูบาอาจารย์ของเรา หลวงปู่ชอบ ครูบาอาจารย์หลวงปู่แหวนอยู่ในป่าในเขา ใครไปหาให้ท่าน

ท่านพอใจไปเอง โยมไม่ต้องสงสัยว่า ไม่ต้องวิตกกังวล ท่านสมัครใจของท่านเอง แล้วท่านทำตามข้อเท็จจริงในหัวใจของท่านเอง

สิ่งที่ได้มาๆ มันก็มีความภูมิใจ มีความพอใจ สิ่งที่เขาติดบกพร่องไปมันก็จะมาเสียใจ ใจดีใจเสียใจมันเกิดจากอะไร ก็เกิดจากหัวใจ เกิดจากหัวใจ เกิดจากจิต แล้วคนที่ฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมา ถ้าไม่เข้าไปรู้เรื่องของจิตของตน แล้วจะไปรู้เรื่องอะไร

เราดีใจเพราะเราได้ลาภสักการะ เราก็ดีใจของเรา เราขาดแคลน เราก็ทุกข์ใจของเรา มันเป็นความดีใจและเสียใจ แต่พระกรรมฐาน นี่ไง เขามาหาใจนี้แหละ หาใจดีใจเสียใจ แล้วมีสติปัญญาเท่าทันของมันไง

เราฝึกหัดปฏิบัติ พระปฏิบัติๆ จิตตภาวนาๆ ใจปัจจุบันเครื่องอาศัยมีความจำเป็นไหม จำเป็น จะอวดว่าไม่จำเป็น อวดตายทั้งนั้นนะ

แล้วเวลาเราเกิดมาเป็นมนุษย์พบพระพุทธศาสนา เรามาบวชเป็นนักรบๆ เห็นไหม เวลาหลวงตาพระมหาบัว ครูบาอาจารย์ของเรา หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นสลบ ๓ หนคล้ายๆ พระพุทธเจ้าเลย

เวลามันอดมันอยาก มันทุกข์มันยากไหม

ทุกข์ แต่เรามาศึกษา เรามาค้นคว้าความเป็นจริงในหัวใจของตน ไปกลัวอะไร

สิ่งที่เป็นอริยทรัพย์ๆ อริยทรัพย์มันอยู่ที่ไหน

อริยทรัพย์มันอยู่ที่หัวใจดวงนี้ไง หัวใจทุกๆ ดวงที่มีโอกาสได้ฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมาไหม แล้วอตตา หิ อตตโน นาโถ ตนเป็นที่พึ่งแห่งตนไง หัวใจของคนได้สัมผัสธรรม มันจะฝังหัวใจนั้นไป นี่เป็นอริยทรัพย์ๆ ไง

วันเข้าพรรษา ถ้าเข้าพรรษาฯ แล้ว พระจะอธิษฐานพรรษา ฤดูงควัตร ๑๓ ข้อใดก็แล้วแต่ พระเขาจะบอกกันว่าจะทำอย่างไร จะตั้งใจอย่างไร จะเป็นนักรบไป จะรบหาหัวใจของตนไป ใ้สิ่งที่มีนัยค้ำใจ ที่มีนัยทุกขมันยากอยู่นี้ แล้วมันทุกขมันยากอยู่นี้

เวลาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไป ทาน คีล ภาวนา

คนเราถ้ามันหวนมันหัน มันเอาไว้คนเดียว คนอื่นไม่เดือดร้อนหรือ มันต้องมีทาน สังคมร่วมเย็นเป็นสุข เราเย็นเป็นสุข

หมู่บ้านเรา ถ้าในหมู่บ้านเรามีแต่คนดีทั้งหมด โอ้ย! อยู่สุขอยู่สบายนะ เหมือนสวรรค์เลย ในหมู่บ้านเรา มีคนพาลอยู่คนสองคนนะ โอ้ย! ตาย จักรเวรเฝ้ากันดูแลนะ มันระแวงระวังภัย มันทุกขมันยากไปทั้งนั้นนะ

นี่เหมือนกัน ทาน ถ้าทานแล้ว ทานนะ ไม่ต้องให้อย่างนี้หรอก ในธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แค้ให้ทางกัน ขั้บรให้ทางกัน นั่นนะให้ทาน ใครที่เขาตกทุกข์ได้ยาก เราให้เขา แต่ให้ด้วยความเป็นมนุษย์นะ อย่าไปให้ด้วยความอหังการ

การให้ของเรา เขาก็คน เราก็คคน ถึงเวลาเขาทุกข์เขายากของเขา แล้วเราไม่เคยทุกข์เคยยากใช้ไหม

เราใช้เวลาฟังพวกที่มีฐานะเขาพูดแล้ว แหม! มันพอใจมาก

เราเคยจนมาก่อน เราเคยทุกข์เคยยากมาก่อน เวลามันทุกขมันยาก มันทุกขมันยากขนาดไหน แล้วปัจจุบันนี้เขาทุกข์เขายากอยู่ เราเจือจานเขา มันนี้ถึงเวลาเราตกทุกข์ได้ยากไป เวลาเราตกทุกข์ได้ยากขึ้นมา เราต้องการอะไรบ้างละ แล้วเวลาคนอื่นเขาตกทุกข์ได้ยากขึ้นมา เราให้เขาแล้ว คนที่ได้รับแล้วมันสุขใจของมันนะ มันรอดตาย สายตา แวตามันขอบคุณ แล้วเราให้ด้วยเกียรติ ไม่ต้องไปหวังผลอะไรทั้งสิ้น

แล้วถ้าเขาได้การคุ้มครองดูแลอย่างนี้ ถ้าเขาว่าเราเคยจนมาก่อน ถ้าเขาสร้างเนื้อสร้างตัวของเขาได้ ก็ให้เขาดูแลต่อไป สังคมมันจะมีความสุขไป แล้วสังคมมีความสุข สมณะชีพรามณ์จะได้ฝึกหัดประพฤติปฏิบัติขึ้นมา

เกิดสงคราม เกิดการขัดแย้ง พุทโธฯ เป็นไปไม่ได้ มันต้องเกิดความสุขก่อน ทาน ศีล ภาวนา มีทานฯ แล้วก็มีศีล มีศีลขึ้นมา มีวัชรอบขอบชิด เราจะไม่จับสิ่งใดๆ เลยที่มีเจ้าของ ของ ที่มีเจ้าของอยู่ไม่แตะ ไม่ทำใดๆ ทั้งสิ้น

สิ่งที่ว่าเวลาคนที่เขามีสติมีปัญญาของเขา ไปทำไร่ทำสวนของเขา เวลาเขาหิวกระหาย ขึ้นมา เขาทำไม้เป็นขอไว้ แล้วแขวนไว้ว่าขอ ขอประทังชีวิต แล้วเจ้าของเขามาเขาเห็นนะ เขาก็สบายใจ คือเขาปลงชีวิต เขาไม่ใช่มาทำลายทำร้ายเรา คนเรามันมีการตกทุกข์ได้ยากมันถึงเวลาของมันไง

ฉะนั้น เวลาถ้าเราเป็นทาน ศีล ภาวนา เรื่องของทานมันเป็นเรื่องของประเพณี วัฒนธรรม เรื่องประเพณีทางโลก ประเพณีทางโลกมันเป็นประเพณี เป็นวิถีชีวิต แต่การฝึกหัด ปฏิบัติมันก็เป็นวิถีใจ

อู้งค์ๆ หนทางแห่งการที่ไม่เบียดเบียนกัน หนทางแก่ผู้ที่มีน้ำใจต่อกัน แล้วผู้รับๆ ไง พอ บาตรเปล่าๆ ก็ไม่เป็นไร

เราอ่านประวัติครูบาอาจารย์ ๗ วัน ๘ วันไม่ฉันอาหารนะ แต่น้ำ มีธมกรก อยู่ในพาน้ำมันเต็มไปหมด แล้วน้ำเย็นๆ ด้วย ตามน้ำตก โอ้โฮ! ชื่นใจ อยู่อย่างนั้นแล้วภูมิใจ มันภูมิใจ การเกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา

พระพุทธศาสนาสอนถึงโภคทรัพย์ทางโลก ทรัพย์สินปัจจัยเครื่องอาศัย เราได้มาด้วยความเป็นธรรมไง เราเป็นคนมีบุญมาก ทำอะไรก็มีแต่ประสบความสำเร็จ ในบ้านเรานะ โอ้โฮ! แก้วแหวนเงินทองเต็มไปหมด มันมาโดยธรรมไง

ไม่ใช่มันมาแล้ว โอ้ย! เราเป็นคนเห็นแก่ตัว

ไม่ใช่ โดยความซื่อสัตย์สุจริต บุญมันเป็นบุญ บาปมันเป็นบาป บาปขึ้นมา เราตั้งใจ เต็มที่เลยนะ มันมีสิ่งใดขาดตกบกพร่องไปตลอด นัดกันแล้วก็คลาดเคลื่อนไปตลอด

เห็นไหม เวลาคนชั่วบรรพชนสุนัข มาที่นี้ รีบร้อนมากมาวัด มาถึงก็ ทำบุญๆ ทำบุญให้หมา

บอก ไม่ใช่ हमามันวิ่งมาชนรถมึงตาย คนเราไม่มีเวรไม่มีกรรมต่อกัน ชัยบรรดมาเป็นแถวเลย ทำไมมันเจาะจงต้องมาชนรถเราล่ะ มันต้องมีความผูกพันกันมา ถ้ามีความผูกพันกันมา ๕๐ ทารุณเรื่ง เราก็ผิด เขาก็ผิด

แต่ส่วนใหญ่แล้วเราจะเหมาหมดเลยนะ เราผิดๆๆ แล้วก็ทุกซี้ใจมากเลย

เราไม่ผิดเลย ไม่ใช่ ผิด เราชัยบรรดชนสุนัข ทำไมจะไม่ผิด แต่ทำไมสุนัขมันต้องวิ่งมาชนรถเราล่ะ มันก็มีเวรมีกรรมของมันไง

นี่เหมือนกัน เราทำสิ่งใดเราต้องมีสติปัญญาของเรา ถ้ามีสติปัญญาของเรา เห็นไหม วันเข้าพรรษา เขาถวายเทียนพรรษาๆ เพราะสมัยโบราณ แสงสว่างเพื่อใหการศึกษาค้นคว้า เป็นภาคปริยัติ เป็นภาคทฤษฎี แล้วชี้ให้เราเข้มแข็ง ให้เราฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมา เพราะเราต้องการ อริยทรัพย์

อริยทรัพย์ ศีล สมาธิ ปัญญา ปัญญาที่มันรู้เท่าทัน ใ้้้ความหิว ความกระหาย ความดีใจ ความเสียใจ ใ้้้ความเฉยๆ อยู่เนื่ ใ้้้ที่เฉยๆ ว่างๆ นั้นนะ อุเบกขานั้นนะ นั้นนะตัวร้ายเลย เพราะอะไร

เพราะมันจะลงดีและชั่ว มันอยู่ของตัวเองไม่ได้ ตาซึ่งถ้ามีน้ำหนักแล้วมันจะลงดีและชั่ว แล้วถ้าเรามีสติมีปัญญา ถ้ามันอุเบกขา ตั้งสติให้ดีๆ

เวลาภาวนาไป ว่างๆ ว่างๆ เดี่ยวลุกไปแล้วมันจะไปฟาดฟันคนอื่นเขา

ว่างๆ ใครเป็นคนรู้ว่าว่าง ใครเป็นเจ้าของความว่าง เจ้าของความเคียดแค้นนั้น ถ้ามันเข้าสู่จิตของตนมันจะรู้เลย ใ้้้ว่าง ใ้้้ความเคียดแค้น มันเกิดจากผู้รู้

แล้วผู้รู้ที่ไม่มีใครดูแลรักษามัน ปล่อยปละละเลยมันไปไง ถ้าดูแล มันดูแล ดูแลที่แรกก็ ใ้้้รู้เรื่องหรรอก ลูบๆ คลำๆ ไปทั้งนั้นนะ แต่ถ้ามันทำได้จริง เอ๊ะ! ใ้้้โฮ! องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนไว้หมดแล้ว พวกเราตะครุบเงากันต่างหาก พวกเราหาสิ่งใดไม่ได้เลยไง มันถึงเวลาปฏิบัติขึ้นมาให้มีน้ำใจต่อกัน

การดำรงชีวิต แค่ว่าดำรงชีวิตไป อาหารมันจะดีมาน้อยขนาดไหน มันก็เท่านั้นแหละ แต่อาหารอะไรที่ดำรงชีวิต มันหิว มันกระหาย โรคหิวโรคประจำตัวนะ คนเกิดมาวันหนึ่งต้องทานอาหาร ๓ รอบ มันหิว มันอยาก มันเป็นของมันทั้งนั้นนะ แต่ถ้ามันหิวแล้วเรามีสติปัญญา มันเห็นโทษไป

ที่บอกเทวดาๆ เขาอิจฉามมนุษย์ก็ตรึงนี้ไง เพราะเทวดาเขาอิมทิพย์ เขาไม่มีความจำเป็นนะ เขานึกเขาอยากต้องการอะไร สมบูรณ์แบบตลอด นั่นเป็นบุญของเขา แล้วเวลาเขาหมดบุญนะ นึกไม่ออก นึกไม่ได้ ขาดอาหาร เขาก็ต้องตาย พอเขาตายไปเขาก็มาเกิดเป็นพวกเรานี้ไง นี่เทวดา

ไอ้ของเรานะ เวลามันหิว โอ้โฮ! ต้องชวนต้องขวาย ต้องหาปัจจัยเครื่องอาศัย มันเตือนถึงว่า อริยสัจ ทุกข์เป็นอริยสัจ ทุกข์เป็นความจริง ทุกข์เกิดขึ้น ทุกข์ตั้งอยู่ และทุกข์ดับไป แต่เราอยู่กับความสุข เราอยู่กับความพอใจของเราตลอดเวลาไป นั่นมันเป็นบุญ บุญของคน เห็นไหม

คนเราไม่เคยทุกข์เลย ในพระไตรปิฎกมันมีราชกุมารเขาเล่นพนัน ใครแพ้ต้องมีขนมไปเล่นแพ้ตลอด แพ้จนไม่มี เขาก็ให้คนรับใช้เขาไปที่บ้าน ไปเอาขนมมาให้ มาเป็นค่าแพ้การพนันไปถึงแม่บอกว่าเอ็งแพ้จนหมดแล้ว ไม่มี พอไม่มีขึ้นมา เขาเอาถาดแล้วก็เอาฝาชีครอบไว้ แล้วก็มาบอกว่าไม่มี

พอไม่มี ไปถึงราชวังเปิด โอ้โฮ! ขนมมันหอม กลิ่นมันหอมทวนลมนะ ขนมทิพย์ไง แล้วราชกุมารก็กินอาหารนั้น คิดน้อยใจแม่ แม่มีขนมดีๆ ไม่เคยให้กินเลยนะ ให้กินขนมทั่วไปไป ไปตีแม่

แม่รู้เลย เพราะแม่เป็นนักปราชญ์ ลูกเรานี้มีบุญมาก เพราะอะไร เพราะเราเป็นคนจัดถาด แล้วฝาชีครอบไปว่าขนมไม่มี อยากจะสอนลูกว่าเปิดมาแล้วมันว่างเปล่าไป แต่พอเปิดออกมา โอ้โฮ! มันเป็นขนมทิพย์ แม่เข้าใจว่าลูกชายเรามีอำนาจวาสนามาก สิ่งนั้นนะ แต่เขาก็ไม่รู้ เพราะเขาเป็นเด็กไป

นี่ก็เหมือนกัน คุณงามความดีที่เป็นหัวใจนะ กลิ่นมันหอมทวนลมนะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ๒,๐๐๐ กว่าปี เรายังเคารพบูชาอยู่ เมตตา ปัญญาคุณขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนให้เรามีความสุข สอนให้เรารู้จักข่มใจตัวเอง สอนให้เรา มีสติ มีขันติ ธรรมเพื่อไม่ระรานเราและระรานคนอื่น

แล้วถ้าฝึกหัดปฏิบัติขึ้นไปนะ มันจะเกิดภาวนามยปัญญา ธรรมจักรๆ นั้นนะ ธรรมจักร นั้นมันหินแกรนิต แต่ถ้าธรรมจักรมันเกิดภาวนามยปัญญา มันหมุนนะ โอ้โฮ! เพราะธรรมจักร นั้นนะมันจะบดบี้กิเลส

กิเลสตัดหาความทะยานอยากในหัวใจของคน กิเลสเป็นนามธรรมๆ แต่มันก็ทำให้เรา ทุกข์เรายากอยู่เนือง แต่เราก้ยังมีบุญมีกุศลอยู่ ถวายเทียนพรรษาเพื่อผู้ที่สืบทอด พระพุทธศาสนา รักษาพระพุทธศาสนาไว้ให้กับโลก ให้กับอนุชนรุ่นหลัง อนุชนจะได้เห็น

วันเข้าพรรษา เมื่อวาน วันนี้ ดูข่าวสิ โอ้โฮ! ชาวพุทธไปวัดไปวา กัน เห็นแล้วมันชื่นใจนะ จะไปกราบพระ จะไปเห็นสิ่งใด

ให้เห็นสมณะเป็นมงคลชีวิต เห็นสมณะ ไปเห็นพระเห็นเจ้า แล้วเราอยู่บ้านอยู่เรือน เรา ทำมาหากิน พระอยู่อย่างนั้นนะ ๖๐ ปี ๗๐ ปี เขาอยู่ได้อย่างไร

เขาอยู่ด้วยหัวใจของเขา อยู่ได้ด้วยบุญกุศลของเขา เขาศึกษาได้มากได้น้อย เขามีสติปัญญาเป็นโลกียปัญญา ถ้าเขาฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมาโดยตามข้อเท็จจริงนั้น มันจะเกิด ภาวนามยปัญญา

ภาวนามยปัญญาคือธรรมจักร จักรมรรค ๘ จักรมีซี่กรง ๘ ซี่หมุนไป บิบบี้กิเลสตัดหา ความทะยานอยากในหัวใจของผู้ที่ประพฤติปฏิบัติ นั้นนะมันจะมหัสจรรย์ในพระพุทธศาสนาที่เป็น สมบัติของชาติเรา

เราเกิดเป็นมนุษย์ในชาติไทย ชาติไทยมีศาสนาพุทธเป็นศาสนาประจำชาติ แต่หลงตา พระมหาบัวท่านบอก ไม่ใช่ มันต้องมีศาสนาประจำหัวใจ มันต้องมีศีล มีสมาธิ มีปัญญาใน หัวใจของตน มันมีธรรมจักรอยู่ในหัวใจของตน มันมหัสจรรย์ในพระพุทธศาสนา เอวัง